

meget vel se og erkjende, at der kan være nogen Betænkelse ved dette Forslag, men det forekommer mig, at den maa løses som ved § 63. Det har været mit Ønske, og det forekommer mig ogsaa givet, at der her ikke kan være Tale om nogen præklusiv Indkaldelse, men kun om den Slags Indkaldelser, som omtales i Loven. Deraf følger, at de Regler, som der overhovedet kan være Tale om, naar Spørgsmaalet kommer til Afgjørelse, ere de Regler, der falde ind under Loven. Der kan altsaa kun være Tale om at træffe Afgjørelse i saadanne Tilfælde, som falde ind under Landvæsenkommissionernes Omraade, og som kunne afgjøres under den Slags Sager, og derfor forekommer det mig, at det Præklusive maa falde bort af sig selv. Det kan godt være, at det kommer til at staa mindre klart, hvorledes det hele Forhold er, og maaste mindre holdigt, men jeg tror, at den ærede Ordfører betegnede det rigtig derved, at det, man vilde naae, egentlig ikke var mere end, at den Slags Indvendinger skulde kunne reises under Sagen (H. Steffensen: Men ellers!) Ja, jeg kan ikke se, at Nogen, som ikke paa selvstændig Maade har været indkaldt til denne Landvæsenkommissionsforretning, kan forlabe sin Ret ved ikke at have mødt.

Det vil vistnok være i Grindring, at vi ved 1ste Behandling af denne Sag havde en Debat, som havde en ikke saa lidt principiel Karakter, og hvor man stod temmelig fjernt fra hinanden, hvor navnlig jeg stod i Modstøtning til den ærede Ordfører og til flere Andre, medens vi til 2den Behandling kom til en ret skjøn Enighed og have fulgtes ret godt ad. Jeg tror, at det kan tilskrives, at der virkelig fra første Færd af har været et Ønske om at faae Sagen ført igjennem paa en fornuftig Maade, og at man derfor har vist en ikke ringe Smøbedommenhed fra forskjellige Sider og ikke mindst fra min og fra dem, der mene som jeg. Jeg maa fremhæve 3 Punkter, om hvilke Debatten væsentlig dreiede sig ved 1ste Behandling, nemlig Spørgsmaalet om Bedlighedspligten, om Bandets Benyttelse og om Bandsynsmændene. Med Hensyn til de to første Spørgsmaal er der ganske vist stet Rømpelser i Lovforslaget i den Retning, som den ærede Ordfører, det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds og flere ønste, hvilke jeg fandt mindre nødvendige, men som jeg er gaact ind paa, fordi de i det Hele taget ere bleone staaende ved de Principer, der sandies i Lovforslaget, idet de ærede Medlemmer have labet sig nøie med at søge nogen Lettelse i Udførelsen, som jeg med Forsigtighed har kunnet gaa ind paa. Med Hensyn til Bandsynsmændene have jeg og flere Medlemmer i Udvalget gjort en principiel Indrømmelse, og vi have kunnet gjøre det, fordi man paa den anden Side ogsaa kun har forlangt Bandsynsmændene optagne under en passende Begrændsning, nemlig paa det Om-

raade, hvor man i Virkeligheden maa finde, at de nærmest hørte hjemme, medens man har været villig til at unblade at drage dem frem paa det Omraade, hvor vi maatte finde dem mindre kompetente. Man er derfor ogsaa naaet til Enighed paa dette Punkt. Det har selvfølgelig haft stor Betydning, at den ærede Indenrigsminister i det Hele har kunnet slutte sig til Udvalget, og selv om der er mindre fyldestgjørende Bestemmelser — jeg tror ikke, at der er mange — saa tror jeg, at man i det Hele maa være tilfreds med Sagens Behandling i Folkethinget. Jeg haaber ogsaa, at der af Ministerens Stilling bestemt vil følge, at Lovforslaget paa den Veie, det endnu har at vandre i Rigsdagen, ikke vil møde saa særdeles mange Vanskeligheder. Endelig kan jeg for min Person ikke unblade at udtale, at, uagtet der nu har været stille, jeg tror over halvandet hundrede Ændringsforslag i dette Thing og vistnok over hundrede Ændringsforslag i det andet Thing, vil Lovforslaget, hvis det bliver vedtaget i den Form, som det nu har, og som det efter Sandsynlighed maa antages at ville faae, dog i det Væsentlige hvile paa det Grundlag, som er givet i det Kommissionsarbejde, der overhovedet har ligget til Grund for det hele Lovarbejde. Jeg er enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2die Valgkreds (H. Nielsen) i, at denne Lov vistnok vil vise sig nyttig og brugbar for Befolkningen. Med Hensyn til det første Hovedafsnit, Bandsafledningen, indeholder den ikke noget væsentligt Nyt, men vel noget mere Rationelt, noget mere Brugbart, og Loven vil vistnok gjøre Fyldest i alle de Tilfælde, hvor Forholdene ikke ere ekstraordinære. Maaste maa jeg endnu, medens jeg taler om Loven, henlede Opmærksomheden paa et Sted her i Landet, det eneste Sted, hvor jeg tror, at Forholdene ere i høj Grad ekstraordinære, og hvor Loven vistnok ikke vil staa til; det er det noksom bekendte Stjørnaa-Delta, hvor Bandløbet er høiere end de tilstødende Enge, og hvor der er mange vanskelige Forhold tilstede. Jeg vil henvise de Herres, som interessere sig for dette Forhold, til den vistnok meget paalidelige og udførlige Beskrivelse deraf, som vi have i Høvedelskabets Tidsskrift for Februar Nr. 2; jeg tror, den vil være af Interesse for Alle, som beskæftige sig med denne Sag. Jeg tror ikke, at man kan undgaa ved Leilighed at hjælpe paa dette Forhold paa en mere indgaaende Maade end ved en almindelig Lov, maaste maa man gjøre det ved en særlig Lov eller ved Pengeunderstøttelse. Jeg finder Anledning til at udtale dette, medens vi behandle denne Lov, som ganske vist ellers i det Hele vil være fyldestgjørende paa dette Omraade. Med Hensyn til det andet Hovedafsnit af Loven, Bands Afbenyttelse, tror jeg, der vil kunne ske et ikke ringe Fremstrid ved Hjælp af Bestemmelserne i denne Lov. Det er selvfølgelig en Landøkonomisk Virksomhed, der er Tale om ved Spørgsmaal om Bands Afbenyttelse, og